

A Hang Kontroll készülék használatának tapasztalatai

Logopédiai munkaközösségünk a 2010-11. tanév kezdetén 5 darab Hang Kontroll készüléket kapott.

Ez a **készülék** lényegében egyéni hangerősítő. Két darab egyéni, mikrofonnal ellátott fülhallgatóból, egy hálózati adapterből és magából a hangerősítő készülékből áll. A készüléken található szabályzó gombbal beállítható a kívánt hangerő. Led lámpa-sor felvillanása jelzi ezt. A fülhallgató kábelén található hangerőszabályzóval egyénileg beállítható a hangerősség. A váltókapcsolóval üzemmódot lehet váltani : Oktató, ill. Gyakorló állás választható. Az oktató állásnál mindkét részvevő hallja saját és társa hangját is, a gyakorló állásnál mindketten csak a saját hangjukat hallják.

Mindez belefér egy 30 x 50 x 5 cm-es táskába, tehát könnyen hordozható.

A készülék rendeltetése, hogy a gyermek felerősítve hallja a tanár, ill. a saját hangját. A készülék visszakapcsolja a képzett hangot a lehető legkevesebb időbeli késéssel a hangképző hallásközpontjába – ezzel helyettesíti az agy e területének esetleges működési diszfunkcióját.

Munkaközösségünk minden tagja /9 fő/ lelkesen látott az új eszköz kipróbálásához. Mivel a korlátozott darabszám miatt két főre jutott egy készülék, ezért kéthavonta váltottuk egymást a használatban. Így minden kolléga elégséges tapasztalathoz juthatott a tanév végéig. Ezek összegzését **12 kérdés** alapján végeztük.

1. Milyen órátípuson használtad a Hang Kontroll készüléket?

- 5 fő csak pöszeség javítása,
- 1 fő csak megkésett beszédfejlődés terápiáján,
- 1 fő csak komplex terápián,
- 1 fő pöszeség javítása és megkésett beszédfejlődés terápiáján,
- 1 fő pöszeség javítása és beszédészlelés fejlesztésén.

Tehát munkaközösségünk lényegében minden órátípusban - amelyet kerületünkben végzünk - kipróbálta az eszközt, kivételt képez a nyelvlökéses nyelés terápiája.

2. Milyen foglalkozási formában /egyéni ill. csoportos / alkalmaztad?

- 3 fő csak csoportosan
- 4 fő csak egyénileg,
- 2 fő mindkét formában.

3. Az óra mely részében?

7 fő a pöszeség terápiájának minden részében – kivéve az ajak- és nyelvügyesítő gyakorlatokat. 1 kolléga, /aki csak a megkésett beszédfejlődés terápiáján/, ill. szintén 1 kolléga /aki komplex terápiában szerzett tapasztalatokat,/ a hallási differenciálás, hangképzés/hangutánzás/ feladatainál alkalmazta.

4. Az óra mely részében a leghatékonyabb?

Minden kolléga egybehangzó válasza, hogy a hangfejlesztés területén.

5. Mely hangok-, hangcsoportoknál?

A kollégák a sziszegő hangokat említették első helyen és leggyakrabban, de az f-v, k-g, ty-gy-ny, és a magánhangzók is említésre kerültek. Az említett mássalhangzók nehezen hallhatóak, de a pontos magánhangzóképzéshez is segít a pontosabb hallás.

6. Hány gyermeknél próbáltad ki?

A kollégák összesen 134 gyermeknél próbálták ki a készüléket. Volt olyan kolléga, aki szinte minden tanítványával megismertette az eszközt.

7. Hány gyermeknél használtad többször?

Összesen 47 gyermeknél használtuk több alkalommal.

8. Milyen volt a készülék fogadtatása?

A 134 gyermekből 7 fő idegenkedett tőle. Ez a tapasztalatunk összecseng azzal a jól ismert ténnyel, hogy a hallássérült, ill. hallásukban érintett gyermekek egy részét bántja az erősebb hang, s ők félelemmel reagálnak a hangerő növekedésre. A többiek szívesen, érdeklődve fogadták, s ha meglepődtek is, örültek a saját hang-élménynek. Motiváltabbak lettek.

9. Fejezd be! „Előnyének tartom, hogy..”

Minden kolléga egyöntetű véleménye, hogy a készülék használata javítja a gyermek figyelmét. Az órát játékosabbá, változatosabbá, színesebbé teszi. Kíméli a saját hangunkat és támogatja a saját hallásomat is. Könnyen kezelhető, hordozható. Egy kolléga tapasztalta, hogy a nem folyamatos beszédű gyermeknél csökkentette a görcsösséget. A beszéd fogyatékos gyermekeknél igen nagy segítség.

10. Fejezd be! „Hátrányának tartom, hogy...”

A kollégákkal abban is egy véleményen vagyunk, hogy a készülék legnagyobb hátránya sérülékenységében rejlik /gyenge kivitelű műanyag szerkezet/. S, bár napi használata bizonyos esetekben igen hasznos volna – féltő, hogy nem bírná a strapát.

11. Találtál-e ki a készülékhez új feladatokat?

Erre csak a komplex terápiát végző kollégánő felelt igennel. A többiek a készüléket, mint egyszerű eszközt használták a meglévő, meghatározott terápiában.

12. Használád-e minden intézményedben?

Igen. Igen. Igen. Igen. Igen. Igen. Igen. Igen. Igen. ☺

Összegezve tapasztalatainkat, tehát megállapítható, hogy a készülék többféle logopédiai terápia eszköze is lehet. A megkésett beszédfejlődésű gyermekeknél segíti a hallási figyelem kialakulását, annak az emberi beszédre való irányulását, a különböző hangminőségek megismerését, differenciálását. A pöszesség javításának terápiájában a beszédhangok differenciálásában jó fogódzót jelent, mivel a háttérzajból kiemeli azokat. A hangfejlesztésnél segít a logopédus által adott minta megfigyelését és a saját hangképzés ellenőrzését, valamint a kettő összevetését, így támogatja az önjavítást is. Mivel a gyermekek legtöbbször mindez sikerélményt jelent, a készülék egyben jó motiváló eszköz is. Kíméli a logopédus hangját is, és támogatja az auditív oldalról a gyermek hangképzésének megfigyelését.

Tapasztalataink tehát megerősítették a készülékkel szembeni reményeinket, miszerint hasznos eszközt leltünk a gyermekek beszédének javításához.

Singely Andrea